

2025Z22032

Vragen van de leden **Stoffer** en **Flach** (beiden SGP) aan de Staatssecretaris van Financiën en de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur over *het Landbouwbesluit* (ingezonden 15 december 2025).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «Wiersma, roep uw BBB-collega tot de orde» inzake de wijziging van de regels voor vruchtwisseling in het kader van de landbouvvrijstelling en de grote zorgen over de gevolgen voor de gewenste vruchtwisseling en kringlooplandbouw?¹

Vraag 2

Kunt u aangeven waarom u na het jarenlang functioneren van de werkafpraak uit 2014 met betrekking tot de beoordeling van vruchtwisseling in het kader van de landbouvvrijstelling niet alleen gekozen hebt voor het vastleggen van de werkafpraak in het Landbouwbesluit, maar ook voor aanscherping van de voorwaarden?²

Vraag 3

Komen de voorgestelde aanpassingen voort uit de wens om de landbouvvrijstelling te beperken, of liggen er andere redenen aan de wijziging ten grondslag?

Vraag 4

In hoeverre is de wijziging in het Landbouwbesluit in overleg met sectorpartijen opgesteld?

Vraag 5

Zijn de uitvoeringsgevolgen vooraf in kaart gebracht? Zo nee, waarom niet? Zo ja, kunt u hier meer inzicht in geven?

Vraag 6

Is de veronderstelling juist dat het overgangsrecht ook voor mondelinge overeenkomsten geldt?

¹ Nieuweoogst.nl, 10 december 2025, <https://www.nieuweoogst.nl/nieuws/2025/12/10/wiersma-roep-uw-bbb-collega-tot-de-orde>

² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2025-38606.html>

Vraag 7

Is de veronderstelling juist dat zodra een teler zelf een niet uitputtend gewas of rustgewas in de vruchtwisseling heeft opgenomen bij uitgebraukgeving geen beroep meer gedaan kan worden op de landbouvvrijstelling? Zo ja, wat betekent dit dan voor de maatschappelijk gewenste teelt van rustgewassen? Zo nee, kunt u precies aangeven welke ruimte er blijft voor eigen teelt van rustgewassen zonder bij uitgebraukgeving de landbouvvrijstelling te verliezen?

Vraag 8

Hoe moeten telers aantonen dat het uitgebrauk geven van de grond noodzakelijk is voor de bodemgesteldheid en de verbetering van de grond met als doel de kwaliteit van de daarop te telen gewassen in stand te houden of te verbeteren?

Vraag 9

Hoe waardeert u de analyse dat het vastgestelde besluit zal leiden tot aanzienlijke regeldruk? Dit omdat alle uitgebraukgevingen in het kader van vruchtwisseling schriftelijk vastgelegd moeten worden, terwijl dat eerder veel op basis van mondelinge afspraken werd gedaan, en de noodzakelijkheid voor bodemgesteldheid en plantgezondheid aangetoond moet worden?

Vraag 10

Deelt u de analyse dat de gevolgen voor telers groot kunnen zijn, zeker ook bij bedrijfsoverdracht, omdat vanwege de economische druk sprake is van forse stijgingen van grondprijzen?

Vraag 11

Hoe waardeert u de analyse dat de vastgelegde, aangescherpte voorwaarden negatieve gevolgen zullen hebben voor de gewenste vruchtwisseling, teelt van rustgewassen en kringlooplandbouw, omdat eerder sprake zal zijn van het verliezen van de landbouvvrijstelling bij uitgebraukgevingen?

Vraag 12

Deelt u de analyse dat, gelet op de dynamiek in de landbouw en de veelzijdige vormen van samenwerking tussen telers, de aangescherpte voorwaarden in de praktijk voor veel onduidelijkheid zullen zorgen en mogelijk lastig werkbaar zullen blijken te zijn?

Vraag 13

Bent u bereid het vastgestelde kader voor vruchtwisseling in het kader van de landbouvvrijstelling in overleg met de sector te heroverwegen?